

SUPREMUM OFFICIUM
MEMORIÆ MERITISQUE

VIRI

MAGNIFICI, NOBILISSIMI, AMPLISSIMI,
PRUDENTISSIMIQUE,

DOMINI

JOACHIMI

LEMMER-

MANNI,

INCLYTÆ REIPUBLICÆ

HAMBURGENSIS PER ANNOS VI-

GINTI CONSULIS OPT. MERITI,

CUM OCTOGESIMUM ET PRIMUM ÆTA-

TIS ANNUM SUPERGRESSUS IN COELESTEM

CURIAM D. XXVIII. MART. A. C. MDCGIV. PLACIDA

MORTE AVOCARETUR,

PERSOLUTUM

GEORGIO ELIEZER EDZARDO,

GR. L. ATQUE HISTOR. PROF. P. ET H. T. RECTORE.

HAMBURGI,

Typis CONRADI NEUMANNI, Amplissimi Senatus

& Gymnasii Typographi.

Membrorum in corpore humano tam arctum est vinculum & concatenatus nexus, ut nec ullum alterius ministerio queat carere, nec lætari possit ullum, altero aut male affecto aut prorsus emortuo. Sunt quæ communi consensu abjectissima esse videntur, quorum tamen usus est longe maximus, & necessitas tanta, ut absque illis toti systemati brevi temporis spatio sit pereundum. Quæ autem sublimiori loco natura locavit, horum non eadem modo est necessitas, verum uti usus honoratior, ita etiam dignitas major a cunctis censetur. At omnibus istis facile caput antecellit, quod in summo positum curam totius corporis gerit, subjectisque partibus de necessariis prospicit, & ita eas moderatur, ut consulant in commune, conferantque quod ad totius conservationem proficisci a qualibet earum potest. Hic instrumenta sensus præcipua sunt, quæ singula, quid salutare homini sit, quid minus, quid admittendum, quid vitandum, solite explorant. Hic oculi quasi in specula sunt constituti, ut si vel de longinquo aliquid videant, a quo metuenda noxa sit, monitores ad avertendum malum existant. Hic lingua sortita locum est, quæ corporis necessitates exponit, consilia rogat, cavetque gustu, ut ad viscera non descendat, quod damnosum ulli eorum esse videatur. Hic auribus sedes est, quæ singulis patent momentis, observaturæ si quid alicubi proferatur, quod vel converti ad salutem queat, vel anteverti maturo consilio debeat. Hic narium quoque situs, per quas non modo aer spiritibus animalibus necessarius in cerebrum intrat, sed & in pulmones demittitur, ad cordis refrigerium & vitalium spirituum generationem, insuperque olfactu investigatur, quid naturæ humanæ conducibile, aut adversum ei molestumque sit futurum. Accessit ad hæc universale illud sentiendi organon cerebrum, quo res ab externis sensibus, atque ipso etiam tactu exploratæ, percipiuntur, perceptæ ad examen revo-

revocantur, examinatae dijudicantur, & quo loco habendae sint intima agendi vi declaratur. Quae licet tanti sint momenti, ut capitis super reliquas partes eminentiam abunde doceant, majora tamen super sunt, quae ut porro breviter commemoremus, a scopo nostro non erit alienum. In eodem enim animales spiritus generantur, qui in reti mirabili & magis adhuc in plexu choroide preparati, inque medullae oblongatae cavitate (quam ventriculum nobilem appellare anatomici solent) elaborati, continentur in cerebro tanquam in suo promtuarium, ibidemque in usus totius corporis conservantur. Nervorum quoque *ουζυγίας* e medulla cerebri oblongata (quae intima eius pars est) oriuntur, & ita oriuntur, ut decem solummodo paria intra ipsum cranium existant; triginta autem in corpore reliquo pro motu omniumque eius partium numerentur. Nam & ipsa illa medulla, quam nervorum omnium principium esse & intra cerebrum nasci diximus, non tamen intra illius limites se continet, sed extra calvariam progressa in spinam quoque dorsi illabitur; omnesque ejus vertebrae a prima cervicis usque ad ultimam ossis sacri replet. Eadem mediante animales spiritus descendunt e cerebro, & per nervos tanquam canales derivantur ad membra universa; iisque & sentiendi & movendi facultatem dant, adeo ut si vel in principio vel ex toto nervi obstruantur, confestim oriatur apoplexia, si ex parte, tamen in aliqua parte sensus motusque privatio subsequatur. Ita omnia a directione capitis pendent, qua sublata cessant statim ab officio partes, sensuque & motu privantur; prorsus ad eundem modum, quo ista quae manu agimus cujuscunque generis instrumenta motu destitui cernimus, ut primum manuum directio desinit. Quid quod nobilissima illa nostri pars anima, cujus etiam intra nos existentis naturam atque excellentiam ipsi non valemus assequi, rationales suos actus in cerebro edat, cogitando, intelligendo, judicando, ratiocinando & volendo, adeo ut vel ex ea causa cerebro potissimum & immediate jungi dicatur, licet alias illam toti corpori jun-

gi

gi dubio omni vacet? Undè fieri aliter nequit, quin languescente capite totum corpus languelcat, capite autem ad lapsum inclinante, totum quoque corpus, ni mature subveniatur, tristem ruinam protinus minetur. Sed veniendum ad illud est, cujus gratia hæc sumus exorti. Homo microcosmus est, vel ut propius ad institutum nostrum dicamus, Republicæ imaginem gerit. Quod enim in corpore humano sunt membra, id hic cives sunt atque civium locietates, aliæ quidem aliis digniores, singulæ tamen tales, ut carere illis Republica absque insigni detrimento nequeat. Sed necessitas nulla major est quam capitis, five unum illud sit, five ejus locum plures expleant. Hos DEUS ipse in sublimi posuit, ut vicibus ejus in terris fungantur. Ab his cuncta illa ad Rempublicam redundant bona, quæ non ab externis modo internisque sensibus sed & a rationalibus animæ operationibus ad hominem redeunt. Agunt enim pro salute illius excubias, prospiciunt, audiunt, cogitant, deliberant, judicant, omnem denique curam solícite adhibent, ut quæ ad florem ejus faciunt promoveantur, avertantur autem quæ obstare eidem ulla ratione queunt. Ab his nervi rerum sunt & civium concordia, quam non immerito compares medullæ, quæ ex intima cerebri parte procedens ad universum corpus derivatur. Uti enim illa non caput tantum jungit dorsi spinæ, hujusque vertebrae quasi vinculo quodam communi sociat, sed & nervos omnes ex se generat quotquot in corpore humano dantur, perque hos animales spiritus e cerebro acceptos ad membra transmittit, ut consonus in illis motus ad arbitrium animæ rationalis excitetur, ita concordia indefesso Procerum studio promotâ vinculum illud est, quo Cives & inter se & cum capite uniuntur, eosque ita animat, ut conformi motu ad commune bonum amice conspirent. E quibus satis manifeste apparet, singulis quibus salus publica cordi est, nihil prius esse debere, quam ut iis qui capita sunt Republicæ suis conflet honos, debitaque reverentia a cunctis qui subsunt persolvatur. Quo majora autem ab illis ad cives universos

verfos resultant commoda, eo majori etiam luctu pro-
 sequendi sunt, si contingat, præsidio illorum & cura or-
 bari patriam, quando post vitam laudabiliter actam &
 superatos plurimorum annorum labores ad arbitrium
 Supremi Capitis (a quo omnia quæ in coelis & terra
 sunt dependent) ad alias sedes avocantur. Atque tale
 quidem caput, quod è summis erat, nunc amissimus, Vi-
 rum Magnificum, Nobilissimum, Amplissimum, Pru-
 dentissimumq; **DN. JOACHIMUM LEMMER-**
MANN, SENATOREM per annos septem, **CON-**
SULEM vero per annos viginti optime meritum. Æ-
 quum proinde est, ut luceat patria ejus obitum, quan-
 doquidem non uno aut duobus, sed quinque & ampli-
 us lustris, multa cum laude ei præfuit, laboribus nullis
 pepercit, molestias vero plurimas, quæ nunquam non
 summos istos honores comitantur, in summam usque
 senectutem animo infracto devoravit. Nostrarum quo-
 que partium est, ad luctum communem accedere, &
 quam carus nobis **B. CONSUL** fuerit, testari lineolis,
 quæ vitæ ipsius imaginem exprimant, gratæque memo-
 riæ qualitercunque conservandæ inserviant. Exiit au-
 tem in hanc lucem A. superioris seculi supra vigesi-
 mum secundo, d. 18. Septembris, societatem hominum
 in hac ipsa urbe ingressus, cui non Civem solum dedit,
 sed & Senatorem atque Consulem. Pater ipsi fuit Vir
 spectatissimus & honestissimus **JOHANNES LEM-**
MERMANN, clarus negotiationibus ad Hispanos
 Lusitanosque, atque e Præsidibus conventus Mercato-
 rum, qui **Hamburgi** est, unus. Matrem habuit **CA-**
THARINAM, e notissima stirpe **ELBSTOR-**
BIORUM prognatam, foeminam pietatis modestiæ
 & castitatis laudè nemini matronarum postponendam.
 Ex his civilis societatis primordia accepit. Sed major sta-
 tum ipsum excepit felicitas. Curantibus enim piis Parenti-
 bus, ut sacro fonte a peccatis ablueretur, membrum fa-
 ctus est mystici corporis, cujus caput Christus est, vin-
 culum commune fides, quæ membra omnia inter se
 & cum capite unit, anima autem Spiritus Sanctus, qui
 Spirituale hoc corpus vivificat regitque. Testera felici-
 tatis hujus Spiritualis **JOACHIMI** nomen mansit, quo
 B nul-

nullum aptius imponi **NOSTRO** potuit ad signandam perpetuam cum **CHRISTO** communionem, quando quidem ex parte **DEI** indubiam fidem facit, certo certius iri adimpletum, quicquid ab ipso fuit promissum, atque per Spiritum Sanctum in regenitis coeptum. Nec deinceps intermiserunt quicquam Parentes, quod ad felicem educationem filii sui facere videretur. Cum adolēscere incepisset, nec docile ingenium nec discendi studium in ipso desiderarunt; adfuerunt etiam quaecunque spem multae eruditionis excitare de ipso poterant, si animo sedisset, studiis ipsum consecrare. Sed praevaluerunt rationum pondera, quae ut ad mercaturam applicaretur, fortius persvaserunt. Quae licet expromere hujus loci non sit, non possumus tamen, quin consilium optimorum Parentum probemus, quam rectissime judicantium, urbem mercatura florentem non modo ornatam esse debere Viris eruditionis laude conspicuis, qui Ecclesiae praesint atque jura dicant, sed peritis quoque negotiatoribus indigere, qui florem civitatis a Majoribus divina benedictione partum conservari atque ad posterum propagari allaborent. Talis autem ut evaderet **NOSTER**, non continuit se intra Patriae moenia, sed adiit nobilissima Germaniae emporia, & ante reliqua ocellum Imperii Noribergam, (quam divina benignitas protegere, atque ab hostium insultibus illaeram conservare dignetur,) substititque in illis ultra decennium, talem se ubique praestans, ut gratus fuerit omnibus, quibuscum ipsi commercium intercescit, & abiens etiam sui desiderium reliquerit. Redux dehinc institit Parentis sui vestigiis, negotiationesque per Germaniam atque ad remotiores Hispanos continuavit, non minori fide quam sedulitate agens, ut & conscientiam servaret illaeram, & bonam famam a majoribus acquisitam tueretur. Cum vero res suas firmasset, sociam tori **A. M. DCLII.** legitimo conjugii vinculo sibi copulavit, Virginem omnium virtutum genere decoratissimam **ANNAM BORCHSTEDIAM**, cum qua per totos triginta & quatuor annos vixit arctissime, susceptis ex ea quinque filiis & totidem filiabus, e quibus tamen non nisi tres hodie restant, filius unus **JOHANNES HENRICUS**

CUS LEMMERMANN, omni nilū id agens, ut Magnifici parentis sui fulgore respondeat, duæque filia Nobilissimæ, quarum natu major Virgo lectissima **CATHARINA** juncta fuit **HENRICO CRONENBURGIO** Civi atque mercatori primario, qui ante paucos annos in vivis esse desit, altera quæ natu minor est, excellens Virgo **ELISABETA** nupsit **GEORGIO a LENGERKEN**, Negotiatori præcipui nominis, eoque post biennium ad meliorem vitam translato, Viro summe Reverendo, Magnifico, Nobilissimo Consultissimoque. **DNO PETRO WESTERMANNO**, Icto Consummatissimo & Reverendi Capituli Cathedralis **DECANO** maxime spectabili, cum quo ex animi sententia vivit suavissime conjunctissimeque. Vidit etiam **NOSTER** ex utraque florentissima filia nepotem unum in infantia mortuum, & neptes tres, quarum duæ **CATHARINA ELISABETA CRONENBURGIA** & **ANNA CATHARINA WESTERMANNIA** Virgines præstantissimæ supersunt, atque in solatium Parentum suorum feliciter succrescunt. Soletur benignissimum **NUMEN** carissima nomina hæc quotquot supersunt omnia & singula, cum sorore *του μακαριου* moestissima, cæterisque omnibus qui Amplissimæ huic familiæ sunt innexi, servetque illos & sospitet, ut **B. CONSULIS** ætatem attingant & superent. Mortua **A. MDCLXXXV.** priore Coniuge desideratissima, quæ toties illum Parentem fecerat, per triennium quidem viduum egit **NOSTER**, inde vero ad secunda vota transit, solennibus nuptiis sibi **A. MDC LXXXVIII.** adjungens Virginem & genere & virtutibus ornatissimam **HELENAM SYLMIAM**: Sed **A. M. DCXCII.** febile ejus dissidium iterum coactus fuit pati, cum ultra quadriennium jucundissima ejus societate non fuisset usus, nec prolem ullam ex eadem sustulisset. Atque sic privata ejus vita se habuit. Veniendum ad publicam est. Cum enim variâ civiliâ munia multa cum laude per annos complures obiisset, & recentissime adhuc **A. M. DC LXXVII.** in duodecimvirorum Collegium fuisset allectus, Præsesque ejus constitutus, dignus Reipublicæ

publicæ Proceribus fuit visus, cui fors ex urna Senatoria eodem adhuc anno exiret, quod factum feliciter d. 19. Novembris, quo in Amplissimi Ordinis membrum inter multorum plausus fuit cooptratus. Inde post sexennium Prætura accessit, quam adit A. MDC LXXXIII gesseratque per sexquiannum indefessus, quando inter summa Reipublicæ nostræ Capita numerari cœpit, CONSULIS axiomate auctus d. 22. Augusti A. MDC LXXXIV. altero Præturæ anno nondum plene exâcto. Longum foret commemorare, quanta fide & dexteritate summis hisce honoribus fuerit perfunctus, quam industrie, quam circumspecte, quam prudenter eos administraverit, quanta fuerit ejus erga inferiores humanitas, quantus in patriam amor, & quod omnium maximum est, quanta ejus in DEUM omnis boni datorem pietas. Dandum utiq; candido illius in Rempublicam affectui est, quod non modo A. MDC LXXIX, cum SENATOR esset, sed & iterum A. MDC LXXXVIII. CONSUL legationem ad POTENTISSIMUM DANIE REGEM CHRISTIANUM V. (cujus gloriosissima memoria in benedictione sit) suscepit, gravissimaque sibi commissa negotia non minus dextre quam feliciter ex civitatis bono & Patrum sententia confecerit. Est proinde quod DEO T. O. M. grates persolvamus, qui hunc CONSULEM patriæ amantissimum in summam usque senectutem conservaverit, nec conservaverit tantum, sed vegeta etiam senecta donaverit, iisque instruxerit viribus, quæ arduo isti quod sustinebat muneri sufficerent. Non oculorum aciem ipsi hebescere, nec aurium sensum debilitari animadvertimus; non animus continuis laboribus fuit fractus, nec corpus ipsi causarium per ætatem redditum: ea senex præstitit, quæ a juvene vix expectari majora poterant. Atque hoc DEI solius beneficium est; cui & illud unice est acceptum ferendum, quod viribus tandem a morbi violentia absumentis, sensus tamen ad extremum usque vitæ remanserint integri. Incubuit ante tres circiter hebdomades febris, quæ temporis progressu tantum non in continuam abiit, tantoque impetu irruit, ut nec medicamentis vehementia ejus imminui, nedum averti prorsus potuerit. Hinc vires quidem paulatim sunt prostratæ, at sensuum usus perstitit illæsus, acciditque adeo & hæc morituro felicitas, ut sacro epulo refectus inter continuas non suorum tantum sed suas quoque preces animam SALVATORI suo reddere potuerit. Sic vitam clausit NOSTER d. 28. Martii, cum rariori exemplo annum ætatis octogesimum primum septem mensibus superasset, & Consulares fasces per viginti annos laudabiliter gessisset. Equidem satis diu (Seneca dicente) vixit, qui bene vixit. De NOSTRO autem utrumque dixeris, & diu vixit, & bene vixit. Sed nunquam melius atque nunc, postquam etiam bene est mortuus, vitam que illam cœpit consummate bonam, quam labe nulla inquinat, nec ulla molestia turbat. Hæc perennis vita est, non annorum octoginta, nec ævi unius, quod rarissime tamen explent, qui in ista quæ in hoc mundo est hominum societate versantur. Exiit ex illa NOSTER, ut meliorem ingrederetur; receptus in societatem Angelorum, in consortium beatorum, imo ad ipsius DEI conspectum admissus, qui omnis felicitatis fors & origo est. Desit esse Reipublicæ nostræ caput, sed membrum mystici corporis (quæ dignitas multo amplior est) esse non desit. Imo augustius ejus membrum est factus, dum ex militante in triumphantem Ecclesiam est translatus. Caput reclinavit, membraque ad mollem quietem placide composuit, sed eriger illud subito, quando tuba Angelica personante ipsa etiam membra animalibus iterum spiritibus donabuntur, nervisque instruentur, ut animæ redunita in perfectissimam illam Rempublicam quæ in cœlesti Hierosolyma est transeat. Interea quiescent in dormitorio suo, quod in ædē D. NICOLAI est, ad quam hodie deducentur solennibus exsequiis, quas ut Magnificæ Reipublicæ nostræ Capita reliqua & Senatus Amplissimus, itemque Capita Ecclesiarum summe Reverenda cum Venerabili Ordine sacro, & omnia denique Civitatis nostræ membra honoratiora cujuscunque loci & gradus, sua presentia illustriores reddant, merita B. CONSULIS poscunt, & nos ea qua par est observantia atque humanitate rogamus. P. P. Hamburgi A. C. M DCC IV. d. 3. Aprilis.